

Tugiteenuste ja -meetmete rakendamine Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses

1. ÜLDSÄTTED

- 1.1 Kord kehtestatakse haridus- ja teadusministri määruse nr 35 „Haridusliku erivajadusega õpilase kutseõppeasutuses õppimise tingimused ja kord“ alusel.
- 1.2 Käesoleva korra tähenduses on haridusliku erivajadusega (edaspidi HEV) õppija, kelle erivajadusest tingitud täiendava toe vajadus õpiprotsessis on tuvastatud ning kes vajab õppekavas seatud õpiväljundite saavutamiseks muudatusi või kohandusi õppeajas, õppemethodikas, hindamismethodikas, õppekorralduses, õppematerjalides või õppekeskkonnas.
- 1.3 Haridusliku erivajaduse tuvastamiseks ja vajalike tugiteenuste ja -meetmete määramiseks, nende tulemuslikkuse hindamiseks ja rakendamise lõpetamiseks moodustatakse koolis tugirühm, mille tegutsemise alused on sätestatud direktori käskkirjaga kinnitatud „Tugirühma tegevuse korras“.
- 1.4 Haridusliku erivajadusega õpilaste õppekorralduse ja tugirühma töö koordineerimise eest vastutab kooli poolt määratud hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija.

2. ÕPILASE ÕPPETÖÖ TOETAMINE

- 2.1 Õpilase toetamisel teeb kool koostööd õpilasega ja tema võrgustikuga, sh õpilase perekonna ja elukohajärgse kohaliku omavalitsusega.
- 2.2 Esmane õpilase toetaja õppetöoga seotud probleemide lahendamisel on grupijuhendaja, kes edastab õppetööd mõjutava asjakohase info õpilase kohta õpperühma kutse- ja üldõpingute õpetajatele.
- 2.3 Esmast õpiabi osutatakse õpetaja poolt tundides individualiseeritud ja diferentseeritud õpetamise kaudu, kasutades sobivaid methodilisi võtteid, rakendades erineva raskusastmega ülesandeid, kohandatud ja jõukohastatud õppeülesandeid ja õppevara. Õpetaja fikseerib õpiabi osutamise õppeinfosüsteemis Tahvel.
- 2.4 Kui aineõpetaja poolt rakendatud õpiabimeetmed ei ole tulemuslikud, pöörduv aineõpetaja grupijuhendaja ja/või tugirühma poole haridusliku erivajaduse tuvastamiseks ja täiendavate meetmete rakendamiseks.

3. HARIDUSLIKU ERIVAJADUSE TUVASTAMINE

3.1 Õpilase HEV tuvastamine toimub:

- kooli vastuvõtul sisseastumisdokumentide ja vastuvõtukomisjonis toimunud vestluse alusel;
- meditsiinilise (perearsti või eriarsti), logopeedi või eripedagoogi väljastatud dokumenteeritud hindamistulemuse või rehabilitatsiooniplaani või nõustamiskomisjoni otsuse alusel;
- eelneva õppeasutuse poolt Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) sisestatud andmete põhjal;
- õppeprotsessis osalemise, õpitulemuste ning arenguestluste põhjal õpetajate, grupijuhendaja ja tugispetsialisti koostöös;
- kooli tugirühma protokollitud otsuse alusel.

3.2 Kooli tugirühm tuvastab järgmisi hariduslikke erivajadusi:

- 3.2.1 püsivad õpiraskused, mis avalduvad suulise- ja kirjaliku kõne, arutus- ja meenutusoskuste või teabe struktureerimise ja arvutamisoskuse valdkonnas ning mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märges asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend või logopeedi või eripedagoogi dokumenteeritud hindamistulemused või kooli lõputunnistus, rehabilitatsiooniplaan või kooli tugirühma dokumenteeritud otsus.
- 3.2.2 intellektipuue, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märges asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel põhikooli lõputunnistus lihtsustatud riikliku õppekava läbimise kohta või rehabilitatsiooniplaan;
- 3.2.3 emotsionaalsed raskused, käitumisraskused, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märges asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend, rehabilitatsiooniplaan või kooli tugirühma dokumenteeritud otsus;
- 3.2.4 nägemispuue, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märges asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend või nägemispuuetega õpilaste kooli lõputunnistus või rehabilitatsiooniplaan;
- 3.2.5 kuulmispuue, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märges asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend või kuulmispuuetega õpilaste kooli lõputunnistus või rehabilitatsiooniplaan;
- 3.2.6 liikumispuue, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märges asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend või rehabilitatsiooniplaan;
- 3.2.7 tervises seisund, mille tuvastamise aluseks on tervishoiutöötaja väljastatud tõend;
- 3.2.8 õpingute alustamiseks ebapiisav eesti keele oskus, mille tuvastamise aluseks on põhi- või keskhariduse omandamist tõendav dokument või kooli tugirühma otsus.

4. TUGITEENUSED JA –MEETMED NING NENDE RAKENDAMISE PÕHIMÕTTED

Kool tagab koostöös kooli pidajaga haridusliku erivajadusega õpilasele tugiteenuste, sealhulgas karjääriteenuse, õpiabi, eri- ja sotsiaalpedagoogilise ja psühholoogilise teenuse kättesaadavuse ning rakendab vajadusel tema toetamiseks järgmisi tugimeetmeid:

4.1 Individuaalse õppekava (IÕK) koostamine ja rakendamine

- 4.1.1 IÕK on kooli õppekavast lähtuv haridusliku erivajadusega õpilase jaoks koostatud õppekava, mille kaudu luuakse õpilasele tema vajadustest lähtuvalt tingimused õppeks ja isiksuse arenguks ning mille õpiväljundid kattuvad kooli õppekavas kirjeldatuga.
- 4.1.2 IÕK vormistatakse, kui õpilase õpivõimekuse või käitumise või õppetöös osalemise erinevus õpetatavast õpperühmast on suur ja õpetaja poolt osutatav esmane õpiabi ei ole piisav ning tema õpetamine vajab individuaalsemat lähenemist.
- 4.1.3 IÕK võib põhjendatud juhul koostada ka õpilastele, kellel ei ole tuvastatud hariduslikku erivajadust.
- 4.1.4 IÕK taotlemiseks esitatakse tugirühmale:
 - õpilase või tema seadusliku esindaja kirjalik põhjendatud taotlus, kusjuures alaealise või piiratud teovõimega õpilase puhul kinnitab avalduse tema seaduslik esindaja;
 - IÕK koostamise vajadust põhjendavad dokumendid (arstitõend, dokumendid eelmisest koolist jms);
 - ja/või osakonna nõustamiskomisjoni ettepanek, mille komisjoni esimees esitab kooli tugirühmale.

4.1.5 Tugirühm fikseerib hetkeolukorra ja kirjeldab õpilase pädevusi ning otsustab IÕK määramise vajaduse. Tugirühma otsusega määratakse isik või isikud, kes jälgivad IÕK rakendamist ja tulemuslikkust.

4.1.6 IÕK määramise otsus vormistatakse protokolliga.

4.1.7 IÕK sisaldab :

- üldandmed õpilase kohta (nimi, eriala, õpperühm, kontakt);
- IÕK koostamise aluseks olev kooli õppekava;
- IÕK rakendamise põhjused;
- IÕK rakendamise aeg;
- Õppekava moodulid ja/või ained, milles IÕK rakendatakse;
- IÕK eesmärki, muudatusi ja kohandusi, mida IÕK rakendamisel tehakse, sh - erisused õppeajas, õppesisus/õpitulemustes, õppemetoodikas, hindamises, õppekorralduses, õppematerjalides, kohandatud õppevara; - erisused õppekeskkonnas (vajalikud ruumikohandused); - täiendava inimressursi kaasamise vajadus;
- IÕK koostamise ja täitmisega seotud isikud ja nende kohustused;
- IÕK rakendamise lõpetamise tingimused.

4.1.8 IÕK koostamisse kaasatakse õpilane ja piiratud teovõimega õpilase seaduslik esindaja ning vastavalt vajadusele õpetajaid ja tugispetsialiste.

4.1.9 IÕK vormistatakse käskkirjaga.

4.1.10 IÕK käskkirja alusel koostavad õpetajad õpetatavas aines vajadusel IÕK rakendamise tegevuskava (töökava), mis on aluseks õppetöö läbiviimisele.

4.1.11 IÕK rakendamise perioodil jälgivad õpilasega tegelevad õpetajad, grupijuhendaja ja tugispetsialistid õpilase arengut ja toimetulekut ning esitavad ülevaate ja omapoolsed soovitusel tugirühmale.

4.2 Õpe väikerühmas

Kui väikerühma moodustamine pole põhjendatud, kuid õpperühma kaasatud haridusliku erivajadusega õpilasele vajalikud muudatused ja kohandused sekkumist eeldavad, võib kooli direktor tugirühma ettepanekul teha otsuse õpilaste arvu vähendamiseks õpperühmas või täiendava pedagoogilise sekkumise rakendamiseks.

4.3 Mõõdukas või põhjalik pedagoogiline sekkumine

Pedagoogilise sekkumisena käsitletakse vastavalt kutseõppija vajadustele toimuvaid konsultatsioone, täiendavat õppetööd, erisusi õppetöös (viipekeel, kohandatud õppevara või - metoodika jne), iseseisvale tööle suunamist väljaspool klassiruumi ja/või erinevaid tugiteenuseid (tugiõpe, grupijuhendaja, tugispetsialisti teenus).

4.3.1 Mõõduka pedagoogilise sekkumise korral pakutakse õpilasele teenuseid kuni 3 tundi nädalas;

4.3.2 Põhjaliku pedagoogilise sekkumise korral pakutakse õpilasele teenuseid rohkem kui 3 tundi nädalas;

4.4 Täiendav eesti keele õpe õpilasele, kes pole suuteline õpet alustama eesti keeles:

4.4.1 Täiendav eesti keele õpe 1-2 tundi nädalas õpilastele, kelle eesti keelest erinev emakeel ei võimalda alustada õpinguid eesti keeles, sest õppija eesti keele oskus ei ole õppimiseks piisav.

4.4.2 Kool võib õppekeele omandamiseks pikendada õppuri õppeaega kuni üks õppeaasta, kuid mitte rohkem kui õppekava nominaalkestus.

4.5 Individuaalse karjääriplaani koostamine

4.5.1 Haridusliku erivajadusega õpilasele koostatakse vajadusel praktikale minnes ja kooli lõpetamisel individuaalne karjääriplan õpilase, grupijuhendaja, koolipoolse praktikajuhendaja ja tugirühma liikmete koostöös.

4.5.2 Koolipoolne praktikajuhendaja nõustab ja toetab õpilast tema individuaalsust ja potentsiaali arvestava praktikakoha valikul.

4.5.3 Grupijuhendaja ja/või tugirühm teavitab õpilast või tema seadusliku esindajat sotsiaal- ja tööturu teenustest toetamaks õpilase siirdumist tööturule või edasisse õppesse.

4.5.4 Vajadusel kaasatakse protsessi õpilase võrgustikuliikmed (lapsevanem, Töötukassa spetsialist jne).

4.6 Tugispetsialisti teenus

Õpilaste arengu toetamiseks võimaldatakse õpilastele sotsiaalpedagoogi, eripedagoogi, psühholoogi ja tugispetsialisti nõustamisteenust.

5. RAKENDUSPLAANI KOOSTAMINE

Haridusliku erivajadusega õpilasele tugirühma otsusega määratud tugimeetme rakendamiseks koostatakse rakendusplan, rakendusplanis täpsustatakse sekkumise tegevuskava ning tugimeetme rakendamise lõpetamise tingimused, see kooskõlastatakse õpilase ja vajadusel tema seadusliku esindajaga ning kinnitatakse käskkirjaga. Õpilase tugimeetme rakendusplani koostamist koordineerib kooli hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija.

6. ERISUSED KOOLI LÕPETAMISEL

Haridusliku erivajadusega õpilase puhul hinnatakse õpiväljundite saavutatust erialase lõpueksamiga, mille võib asendada kutseksamiga. Kutseksami ebaõnnestumisel võib kooli lõpetada eriala lõpueksamiga, eriala lõpueksami ebaõnnestumisel korraldab kool järeleksami.

7. ERISUSED PRAKTIKAL

Haridusliku erivajadustega õppijate praktikakorralduses arvestatakse võimaluste piires kooli võimaluste ja õppijale vajalike eritingimustega.

8. ÕPPIJA HARIDUSLIKU ERIVAJADUSE ALANE INFOVAHETUS

Haridusliku erivajadusega õpilaste kohta info kogumisel ja edastamisel järgitakse hea tava reegleid ning juhindutakse eriliigiliste isikuandmete edastamise põhimõtetest.